

**Referat wygłoszony w dniu 27 XI 2023 r. na posiedzeniu
Komisji Orientalistycznej Oddziału PAN w Krakowie**

Dr hab. Aleksander Głogowski, prof. UJ

Uniwersytet Jagielloński

Wydział Studiów Międzynarodowych i Politycznych

Instytut Nauk Politycznych i Stosunków Międzynarodowych

e-mail: a.glogowski@uj.edu.pl

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4250-0383>

Zmiana położenia strategicznego Pakistanu w kontekście wojny na Ukrainie.

Pakistan od powstania w sierpniu 1947 roku pozostawał w strefie wpływów Stanów Zjednoczonych. Relacje te miały mniej lub bardziej sformalizowany charakter. Równocześnie rząd w Karaczi, a później – w Islamabadzie utrzymywał dobre a nawet bardzo bliskie stosunki z Chińską Republiką Ludową, co było tolerowane zarówno przez Waszyngton, jak i Pekin. Relacje takie pozwalały czerpać korzyści ze współpracy zarówno z supermocarstwem globalnym, jak i rosnącym w siłę mocarstwem regionalnym. Sytuacja zaczęła się komplikować po 11 września 2001 roku, a szczególnie po 2 maja 2011 roku, kiedy żołnierze amerykańscy zabili w pakistańskim Abbotabadzie przywódcę al-Kaidy, Osamę bin Ladena. Wówczas rozpoczął się długotrwały proces pogarszania się relacji Pakistanu z USA oraz pogłębiania współpracy gospodarczej, wojskowej i politycznej z Chinami. Dojście do władzy Imrana Khana w 2018 roku spowodowało dalszą zmianę sojuszy międzynarodowych – Pakistan zdecydował się na zbliżenie z Rosją, która w minionych dekadach była postrzegana przez Pakistan jako zagrożenie, lub sojusznik głównego przeciwnika – Indii. Stan taki utrzymywał się do 2022 roku, kiedy to po wizycie premiera w Moskwie 24 lutego, doszło do utraty przez jego partię większości i do powstania w parlamencie nowej koalicji, która pod przewodnictwem Shehbaza Sharifa i Bilawala Bhutto podjęła ponownie współpracę z USA, dystansując się do Rosji. Moje wystąpienie przedstawi szczegółowo przyczyny opisanych wydarzeń oraz możliwe skutki kolejnej zmiany sojuszy przez Pakistan.

Literatura

A. Hussain, Pakistan. It's ideology and Foreign Policy. Londyn 1966

I. Hussain, Kashmir dispute. An International Law Perspective. Islamabad 2000

M. A. Chaudhri, Pakistan and the Regional Pacts, Karachi 1988

<https://www.chinadaily.com.cn/a/202211/03/WS6362f2b1a310fd2b29e7ff32.html>

<https://www.china-briefing.com/news/china%E2%80%99s-string-of-pearls-strategy/>

<https://foreignpolicy.com/2022/02/23/imran-khan-pakistan-russia-putin-india-geopolitics/>

<https://www.britishpathe.com/asset/126247/>

<https://www.kyivpost.com/ukraine-politics/ukraine-pakistan-arms-trade-is-decent-but-can-be-better.html>

<https://thediplomat.com/2023/01/pakistan-pursues-oil-deal-with-russia/>

<https://www.nation.com.pk/25-Feb-2023/pakistan-abstains-from-un-vote-on-ukraine-war>